

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

9 de Personis, & q[ui] cedere bonis possu[n]t.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

4. *Cedenti quare relinquatur.*
Vestis qua relinquenda sit cedenti bonis eod.
 5. *Zona cedentibus bonis quare admittitur.*
 6. 8. *Cedens post cessionem quatenus conveniri potest in postea qua-*
siis.
 7. *Cessionis beneficium, ne conveniatur quis ultra quam possit face-*
re in quaestis postea, non competit contra creditores postea
factos.
 9. *Cedens bonis qua retinere possit bona.*

1. **V**e sunt species cessionis bonorum: una, dum quis pro de- relicto habet bona sua, & a se abdicat ea mente, vt nolit esse amplius dominus, l. 1. pro derelict. in P. lib. 10. 4. tit. 2. l. si quis vi. §. differentia, de acq. poss. cuiusmodi & sunt cessiones actionum cum in alium iura nostra transferimus, l. penult. & sim. manda. C. nos etiam, de istis libro superiore, ca. 20. de nonationibus. Est & similis illa, de istis libro superiore, ca. 20. de nonationibus. Est & similis illa actori, vt in tributaria actione receptum est, l. iud. §. quod tamen, de tributor. P. l. 4. §. si de alien. iudic. mu. cons. facti in P. Species altera, de qua hic tantum agemus, dum oppressus inopia debitor, cumque facultatibus destituitur, & nihilominus instant creditores & urgent, beneficium hoc habet vltimum a iure concessum, vt bonis suis cedat sponte concessus debitum.

2. **E**st autem ¶ cessio bonorum professio voluntatis, l. in omni 6. qui bon. ced. poss. ¶ debitoris & alienum contentis, l. pen. de cessio. bon. in P. se relinquere bona sua creditoribus, & a se abdicare vt beneficium iuris vsus a molestis eorum eximatur, l. 1. 4. ¶ Cui bon. ced. possunt nou. 135. glo. in l. penult. de cessio. bon. P. glo. in l. 5. qui bon. ced. poss. C. Balan §. fin. de actio. apud Iustin.

3. **D**uplex ¶ & sine infamia, ex iuris communis beneficio, & cum infamia, secundum diuersarum regionum mores, vt paulo post latius dicendum, Deo fauente. Consideramus hic & res, personas, formam cedendi, cuius debiti fieri possit cessio, ob quem finem, & causas & rationes. Cessio bonorum de omnibus bonis fit, vt nec denarium solum debeat debitor sibi retinere, & excutatur omnis res debitoris, vsque ad baculum, & peram, vt scribit Petrus Iacobi, in praxi tit. de cess. bon. & istis retineat denarium, nec cessionem valere tradit Baldus, in l. fin. qui bon. ced. poss. & Iason, in §. fin. num. 27. de actio. relinquuntur tamen cedenti vestes quotidianae, quas deserit secum dum cedit, quemadmodum & damnato ad mortem, l. diuis. de bonis damnator. P. de cuius explanatione vido Celsum Rhodigi. lib. 3. cap. 26. Et haec est communis opinio, quam probat Cynus, in l. 1. qui bon. ced. poss. C. & Imola, in c. Odoard. de solutio. quia nec in obligationem generalem censetur venire vestis, l. obligatio generali. de pign. P. & si debitor ea: cedere cõsideretur, relinquere: eum ei vestis, l. si vi- dum, de re iudicata, in l. 1. verbo vicius, de verbo. sign. P. nec honestum, nec Christianum quoque inferre, cum turpis sit nuditas, l. cum supra, & l. non patim. de cursu publico. lib. 12. C. vide qua dixi de nuditate, lib. 40. Syntaxeon, in pudicitia. Petrus Iacobi tamen tradit, relinquendam esse tantum vestem vilioiorem, & depilem, ceteras cedere creditoribus, qui contendunt de damno euitando, & de recuperatione propriorum, vbi supra. In symbolum quod omnibus bonis se exuerint debitores.

4. **S**oluitur ¶ etiã hodie illis zona, more antiquo signato, quo pontiffimum milites, quicquid haberent aris in zonis ferrent: vnde apud Aulum Gellium, lib. 15. cap. 12. Caius Gracchus, zonas inquit, quas plenas argenti extuli, eas ex protincia inanes retuli. hinc & is dicitur zonam amisisse, qui nihil ex bonis reliqui habet, vt Horatius, lib. 2. Epistol. epist. 2. Ibit eo, quo vis, qui zonam perdidit. Adimuntur ¶ cedenti itaque bona omnia, qua tempore cessionis habet: porro in his qua postea quaesuit, ex cessione hoc consequitur beneficium, vt conueniantur debitoribus teneatur, deducto eo quod victui eius necessarium est, ita intelligenda, l. qui bonis. de cessio. bon. P. Intro. in d. c. Odoard. Et ita subductis ex postea quaesitis alimentis, omnia creditoribus dantur. Inhumanum namque inquit Iustinianus, §. fin. de actio. vltimum est, spoliatum fortunam suam in solidum damnari, sicut & Venuleius iniquum putat in eum actionem dari, cui bona ablata sunt, in l. si. §. pen. de his qua in fraudem cred. lib. 4. 2. P. tit. 9. Singulare ¶ tamen annotandũ est, nec acquisita post cessionem obnoxia esse creditoribus, si debitor cessionem fecerit infamem, nou. glo. in §. si. de actio. si ad pinguorem fortunam peruenerit, vt si nudato ano inledisset lapidi cedendo, quia iam pro debito ciuili, penas videtur luisse corporales, per glo. in ca. siens dignum, §. hi quoque, vers. si habet, de homicid. & in c. peccatum, de reg. iur. in sex.

Quod confirmat etiam Guido Papaeus, atque tradit hanc formam cessionis infamem esse, decisio. 343. ex consuetudine curiarum Lugdunensium & aliorum locorum. Quod non feruari quidam putant, quod placuerit senatui Parisiensi, aresto lato, 1143. 18. Sept. probat & l. debitoribus, ex quib. caus. infam. irrog. C. cessionem, cum sit beneficium iuris non infamare. Ego vero vel modum infamem cedendi tollendum putarem, vt arbitror sensisse senatum, vel remanente forma infami, creditoribus, sufficere de bere, quod ignominia, qua maioris est ponderis omni aere, l. isti quide, quod met. caus. in P. debitoribus affecerint. ¶ Aliud ¶ singulare contra cedentes, ne ii vti possint exceptione, ne conueniantur post cessionem ultra quam facere possint, deductis alimentis aduersus eos creditores, cum quibus post cessionem contraxerint, Petrus Iacobi in titulo de cessio. bonorum, argumen. l. ex contractu, de bonis auctior. iudic. possid. C. Quam sententiam probat Iason, Ioannes de Platea, Ioannes Faber, Iacobus Aretinus predicti interpret. ad §. si. de actio. Et argumento esse potest, quod filiusfamilias teneatur & conueniatur de his, qua contraxit, cum esset in patris potestate, in quantum facere potest in sex casibus, l. qui ponuntur, in l. 2. quod cum eo. P. Et tamen in his qua postea contraxit, in solidum teneatur, l. 3. eod. tit. quod cum eo. P. ¶ Potest ¶ tamen debitor re- nuntiare huic privilegio cedens, vt possit conueniri ultra quam facere possit, non deducto ne egeat, Bald. l. i. qui bon. ced. poss. C. Guid. Papaeus, qua. 211. Aretin. §. fin. de act. ¶ In ¶ cessione bonorum omnium, retinent cedentes bona eis relicta testamento, cum prohibitione alienationis item feuda, nõ tamen vsusfructum eorum, vt notat Baldus in l. 1. versio. numquid ille qui cedit bonis, qui bon. ced. poss. C. quia vsufructuarius vsufructum quantum diu vixerit in alium transferre potest, l. arboribus 17. de vsufruct. lib. 7. P. tit. 1. resolutio tamen iure dantis, & ius accipientis resoluatur, l. lex velligai, de pign. P. l. 8. §. fin. quibus modis vsufruct. amittit. P. l. si propter, C. ne filius pro patre. §. finitur, de vsufruct. In cessione bonorum patris non veniunt bona filiorum, leg. 3. C. qui bon. ced. poss.

De Personis & qui cedere bonis possunt. Cap. 9.

1. *Cedere bonis quis possit.*
2. *Cessio sponte debet fieri.*
3. *Verba temere prolata non semper nocent.*
4. *Cedere non possunt bonis qui non habent bona, nec habere possunt.*
5. *Clericus an possit bonis cedere: & quomodo.*
6. *Bonis cedere an possit miles.*
7. *Scholasticus cedens bonis retinet libros.*
8. *Libri scholasticorum num possunt capi vel retineri pro eorum debitoribus eod.*
9. *Libri scholasticorum non tenentur pro hospitii mercede, eod.*
10. *Libros scholastici boni, tanquam uxorem diligunt, eod.*
11. *Libros scholasticorum comburentes laqueos suscipiunt, eod.*
7. 8. *Conueniri & condemnari qua persona non possunt, ultra quam facere possunt.*
9. *Cedere bonis persona quadam non coguntur, possunt autem se velint.*
10. 11. *Alie etiam si velint, non possunt.*
11. *Argentaria mensa & argentarii vbi Rome, & de fraudibus eorum.*
12. *Mensarii qui eod.*
13. *Collybis collybista, campores eod.*
14. *Taberna argentariae publicae vbi, & a quibus exstructa, eod.*
10. 11. 12. *Banqueroterii a cessione bonorum reiecti & puniti.*
13. *Decedentes bonorum seu prodigi arcentur a beneficio cessionis bonorum.*
14. *Cessio bonorum denegatur prodigiis eod.*
15. *Si oliatoribus.*
16. *Si quibus lex negat.*
17. *Alienigenis in Gallia.*
18. *Deportatis, banntis.*
19. *Voluntarie turpibus.*
20. *Si non placeat iudici.*
21. *Qui contraxit sciens se non esse soluendo.*

In ¶ personis qua possunt cedere constituimus omnem debitorem cedere posse, siue is paterfamilias, siue filiusfamilias sit, l. cum & filius. mil. 7. C. qui bon. ced. poss. quia filiusfamilias bona habere possunt: qua patri non quaeruntur, vnde & qui habent aliquid cedunt, & qui nihil habent, cuiuscunque sexu, sine, matris,

vel scemina ad flebile cessionis adiutorium confugere possunt, dicit leg. cum & filiusfamil. quia & habere possunt, & illis hoc proderit. vt si quid querant postea a carceribus liberi, non contemnantur in solidum, dicit leg. cum & filiusfamil. quamuis in mulieribus nunc subsistant, vt pote quia iure nouo, vt superiori c. diximus per authen. sed hodie. C. de offic. diuer. iud. aut. hodie, de custod. reorum. carceribus pro ciuili debito concludi nequeant. ¶ Oportet t̄ autem cessionem fieri a volente, l. in omnib. C. qui bon. ced. poss. & in voluntate perseverante. Nam qui dixit velle bonis cedere, potest penitere re integ. a. l. 2. C. eod. qui bon. ced. poss. l. quem p̄ueniet. & l. is qui bonis, l. 3. eod. in P. I. Antequam re ipsa cedat, quemadmodum, si priusquam res pignora distrahatur, debitor debitum consignauerit & depoluerit, impeditur venditio, non aliter, l. si pign. & l. si re fiduum, de distr. pign. lib. 8. C. tit. 28. veluti re non existente integra, vt in ca. in causis, §. fin. de electi.

3 ¶ Sic t̄ enim excusatur quis a temeritate, quae alicui non nocet, vt in l. si quis suus 8. de iur. deli. 28. P. tit. 8. & temeritas facilitatis veniam continet, vt in consilio calor calumniae vitio caret, can. si quem, §. notandum 2. q. 3. & saepe in aliis temere facta, sine aliorum tamen detrimento, reuocari possunt. vt in l. 3. de divor. in P. l. famosi, ad legem Jul. maiesta. P. l. quod calore de regul. iur. in P. l. si quis libellos, de appellat. lib. 7. C. tit. 62. Ita re integra quis a consensu discedere potest praestito, qui a se uo dependet, leg. si quis, in prin. de leg. 1. potissimumque hoc verum, si debitor solutionem offert, quia ea tollitur omnis obligatio, §. 1. quibus mod. toll. oblig. Et re integra reuocatur recte mandatum, §. certe mandati, cum nihil inter sit mandatarii, l. si pecuniam, de condit. causa dat. lib. 12. P. tit. 4. l. verum §. fin. pro socio, l. 1. §. penult. de pos. & c. Quamobrem quoque, si lite pendente debitor postulat se admitti ad cessionem bonorum, eaque de causa vocat creditores, possunt nihilominus interim mandari actiones contra eum executioni: nisi constaret iudici, debitorem ad beneficium cessionis prouocantem nulla habere bona, in decisione Tholosana Capella 28. ¶ Qui t̄ non habent bona, neque habitum, neque potentia id est, qui nec possident propria, nec posside, e possunt, non possunt cedere, vt not. Angelus, in l. pen. C. qui bon. ced. poss. cuiusmodi sunt personae ecclesiasticae regulares, quibus propria separatiuim habere inhihibitum est, c. cum ad monasterium, de statu mona. c. Ioan. de reg. ¶ Possunt t̄ itaque alii clerici, & ecclesiasticae personae qui proprium habent, vel habere possunt, bonis cedere, vt putant ex ca. Odoard. de solut. colligi, glo. in ca. Odoard. de solut. l. 3. Decret. tit. 23. vbi tamen de cessione nulla mentio, nisi pro cessione dicamus quod ibi feribitur Clericum non soluenda si iuret si ad pinguorem peruenerit fortunam se soluturum, non debere excommunicari, & excommunicatum absoluedum. Secundum tamen Ioannem Imolensem si uictibus sui beneficii cedere, sine fama sua iactura, in d. ca. Odoard. ap. num. fin. Quamquam & idem notet aduersus sententiam Panormitani, & glossa, his clericis datum beneficiu ne conueniantur ultra quam facere possunt idem ab Imoio, eod. num. §. quod probarem in ecclesiasticis personis: quia nec illae possunt pro debito ciuili in carcerem detineri, sed excommunicari, vt sic ibi Ioannes Andrea, in c. fin. clericus, de sentent. excommuni. c. in sext. in nouell. qui sentit, quem sequitur Panormitan. in c. Odoard. num. 3. Isque tradit non esse cogendum clericum cedere bonis, eo quod a clerico debito, e omnia non sint extorquenda, sed debet ei relictum, qui vnde viuere possit, Panorm. in d. ca. Odoard. num. 8. cui & consentit iuris pontificii vulgaris interpret. glo. in c. studeat 50. dist. Nec propter mendicitatem & inopiam alimentorum conuertatur in contumeliam cleri ad turpia lucra, can. reatum 84. dist. ad qua paupertas cogit, l. palam de rit. nupt. P. l. spadonem, de excusa. in c. 6. ¶ Quare t̄ nec armatae militiae miles, secundum eundem Panormitanum, in dist. cap. Odoard. num. 8. adigitur ad cessionem bonorum, quod & hic habeat beneficium, ne conueniatur nisi in quantum facere potest, & deducto ne egeat, leg. item milos, de re iudic. in P.

7 ¶ Notat t̄ & Baldus cedenti bonis scholastico non posse auferri libros, non magis quam militi armatae militiae arma, Bald. ad rub. qui bon. ced. poss. Quia scholasticorum arma libri sunt, gl. in l. nepos Proculo, de verb. sign. videlicet ne studium deserat, cum & interfit nostra libros habere, per quos doctrina & scientia repleamur, & meliores reddamur, l. penult. ad exhib. P. Quo fit vt libri eorum nunquam capi vel retineri possint pro eorum debitis, nisi scholastici mortui sint, vel discolori: tunc enim pro impensis funeris, & cessante causa privilegii, cessabit dispositio, expref.

Bald. in l. inuestimenda, & in l. fin. commod. Petrus de Vbs. d. in tra. clau. de duob. fratrib. 11. parte, q. fin. facti, in arg. c. cum cessante, de appell. licenti & pro expensis victus scholastici, eius libros retineri posse putat Bartolus, in l. si non sortem, §. si centum, de condi. indet. P. Rebuff. in lib. de priuileg. scholasticor. priuileg. 113. si fiat etiam defertor studiorum, quia & tunc priuilegiatus non est, sed alienus a beneficio, vt defertor militiae, l. desertore, de re milit. P. non aliter, vt neque libri eius ab hospite pro hospitio retineri possunt, seu pro eius mercede, Angelus, & Iason in §. item Seruina, de action. Cessatque iuris communis dispositio, quo inuenta in praedium locatam, censentur tacite obligata pro mercede, in §. item quia, de pati. P. l. terra, & tototitulo. in quibus causis pignor. vel hypothec. tacite contrah. l. certi iuris, Cod. de loca. etiam si ad tempus non conduxisset hospitium, sed vna tantum nocte in eo habitasset, Alex. in l. diuortio, §. ob donationem, in fin. sol. mar. Quae enim verisimiliter obligati non solent, non veniunt in generali obligatione, l. generaliter, de pign. l. 1. que tu pign. obl. poss. Scholasticus autem bonus cum libris suis, tanquam propriam vxorem, & amplius quam amantissimam, aut proprium corpus, vt ait Ioannes Faber, in §. in iur. de iniuriis, diligit, non censetur eos uoluisse vnquam obligare. Refertque Rebuffus anno 1525. ex placito curiae Tholosanae, laqueo suspensos qui scholasticorum libros combussissent, huiusque se fuisse testem oculatum negotii, Rebuffus, de priuileg. schol. priuileg. 19.

¶ Extendunt t̄ & interpretes iura, quae militibus concedunt, & ne conueniantur supra quam facere possunt, ad ipsos aduocatos, & clericos milites caelestis militiae, gloss. in leg. milites, de re iudic. P. l. in iudica, in ecclesiasticis personis l. arisi. 19. Decem. anno 1513. P. P. lib. 18. R. bapto. aresto. tit. 5. arest. 4. milites namque sunt & aduocati, leg. aduocati, de aduoc. diuersor. iudicium. l. for. tui, de aduoca. diuersor. iudicior. C. & ecclesiasticae personae, ca. reprehensibilis, 32. q. 8. ca. Christianus 11. q. 1. l. sacros. de sacrosan. Accedit quod militibus stipendia retineri non possunt propter debita, illis etiam sententia condemnatis, si stipendia, l. 4. de exsecutio. rei iudica. l. 7. C. tit. 33. Sunt & aliae personae quae non sunt tanto fauore dignae ac ecclesiasticae, quae ultra quam facere possunt conueniri nequeunt: vt maritus, locus, patronus & aliae similes, leg. inter eos, cum 4. sequen. de re iudic. P. neque pactum de ea re in contrarium valet, l. alia cessas, §. eleganter, solut. mar. P. Debent & esse priuilegia actoris & rei, quod fieri potest in iudicio communis, vt quod iuris quis in alium statuerit, hoc & ipse utatur, l. 1. quod quisque iur. in P. Ecclesia autem debitorum suos, ultra quam facere possunt non debet conuenire, glo. in ca. quicunque, in l. 16. quest. 7. can. quicquid, 16. quest. 1. c. non satis 86. dist. 1. aequum itaque est ne ea debitorum a suis creditoribus conueniantur duriori modo.

¶ Verum tamen t̄ ita receptum est, vt quamuis clericus & ecclesia non cogantur cedere bonis, possunt tamen amitti, si velint, §. si quis autem, ibi, res omnes velint creditoribus cedere, vt determinat numerus cleric. in authent. Angelus Arctinus in §. fin. num. 12. de actio. Idipsum & permittum est vniuersitati cuiuslibet, vt scholasticorum, fabricorum, & similia, l. 4. vers. actor, de re iudica. P. l. fin. & ibi interpret. de iurisdic. omn. iud. l. fin. & ibi Baro. de colleg. illic. P.

¶ Excipiendi t̄ autem sunt, qui non possunt cedere, etsi velint, breuiter. Primum enim tradunt non esse admittendos ad beneficium cessionis, eos qui in fraudem creditori alienauerunt, Bald. in §. fin. & §. nem. si quis in fraudem, de actio. facti l. fin. §. si. que in fraud. creditor. in P. existat casus, in l. iure promissum, §. de fabricen. lib. 11. C. tit. 9. Nemini enim fraus & dolus patrocinari debet, l. 1. & l. ne ex dolo, de dol. in P. l. non fraudantur, de regul. iur. in P. Eadem rationes secundo reiciuntur ab ea, qui spe cessionis futurae contraxerunt, si de ea voluntate liquido appareat, Guillel. Benedictus, in 3. parte. in quaestio. an occidere peccatum liceat, nu. 37. facit Felinus, in c. fin. de testi.

¶ Tertio loco, t̄ & mensa argentariae euerfores, qui dicuntur Italici banquefalliti, Gallis baguero: eris beneficio hoc non gaudent, propter dolum, cum cesso miserorum sit, Bald. consi. 219. vol. 3. ancip. in super libris thesauraria. Boer. dec. 215. nu. 5. Isti quippe cedunt foro dolose, & multorum pecuniis interceptis contra fidem publicam, quam deierunt, cum multorum pernicie solum vertunt, hosque quos Vlpianus dicit foro cedere, l. si hominem, 7. §. quoties foro de offit. in P. lib. decimo sexto, titul. tertio, Paulus dixit fraudatores, leg. quod priuilegium 8. eodem titul. depositi, P. Aliud enim est foro cedere, aliud bonis cedere.

in quo lapsus Accurs. in d. l. quod priuile. erant quippe in foro Romano, vt nunc Lugduni, mercatorum numulariorum tabernae, pone & iuxta aedem Castoris, vt ex Terentio Phormione, Plauto in Persa & Curculione, & Iuuenale Satyr. 3. 4. ibi. quanto capitis deservimine consent, & conlita, & late docet Budaeus in explicat. d. l. si hominem, §. fin. depof. in prior. annotat. in P. in publico videlicet loco, vbi mensa argentariae. Vbi in l. qui tabernas, 33. de contrah. emt. lib. 18. P. tit. 1. & vbi publicam egentibus praestabant operam, veluti fide publica. Obseruauit & Sigonius, lib. 2. de antiquo iure Rom. ca. 11. mensarios publicam rationem concessisse, argentarios priuatum. Argentariam facere Cicero pro Caelina ait, more dituit & copiosorum hominum, qui quaeftum facerent aut permutandis pecuniis, aut fonerandis, ex permutacione pecuniae lucrum corrogatum, collybus Graecis, qua voce & Cicero vsus ad Atticum, vnde & ipsi argentarii collybistae, campiores nunc nummulatui qui & per partes pecuniam erogant, vt scribit Paulus in l. quada[m] persona, 9. §. si. de eden. P. Et mensa argentariae exercitores ab Vlpiano in l. 4. §. praetor ait, de eden. P. & apud Graecos quoque *ἀργυροπώται*, & *ἀργυροπώται*, apud Iulium Pollucem lib. 3. Onomastic. c. 9. Tabernas argentarias construxit in foro Luc. Tarquinius Priscus Romanorum rex, Dionys. Halicarn. quatum & meminit Liuius saepe, vt in 9. §. 26. Inibi & auctiones licitationum fiebant, Cic. pro Caelina, dnm de Abutia loquitur, & Quintilia. 6. Instr. & ob id officium argentariorum, atque ministrum publicam causam habet, estque principalis eorum operam, vt auctus sui diligenter rationes conficiant, Caius, in l. argentarius, 1. o. vers. ideo, de eden. in P. quia frequentissime ad fidem eorum codicum recurritur, l. quada[m] sunt, 9. §. numularios, eo. tit. de eden. in P. Et t. p. inde ne facile se decipiatur sub pretextu fidei publicae, tantum abest vt hi qui dicuntur a Demothene oratione, *αἰεὶ ἀπὸ δόξου, ἀνακρίσει τὸν ἑαυτοῦ ἄνδρα*, mensam subtertere, beneficio cessionis digni sunt, quin vel ex eo solo, quod foro cedunt, & solam verentes alio confugiunt, poenam merentur. Qui enim rationes publicas habent, semper paratas habere debent praebendas possentibus eo loco vbi argentariam habent, l. argentarius, de eden. P. maximeque vel in eo peccant qui instrumenta debiti transferunt in aliam, quam vbi argentariam exercuerint provinciam, l. 4. §. fin. de eden. in P. Proinde horum, vt licitationum fraudationis causa, bona possideri vendique iubentur, vt satisfiat creditoribus, l. 1. §. 1. Fulconius, 7. quibus ex caus. in possessio. ear. lib. 4. 2. P. tit. 4. In hos quoque in Gallia comitis habitus Aurelij anno 1560. in constituto regis comitorum Aurelia. artic. 13. poena imposita, & constitutione Francisci primi eius nominis regis capitalis, die 10. Octobris 1536. Carolus quintus etiam Imperator in constitutionibus editis in comitis habitus Augustae Vindelicorum, 1548. artic. 22. in hos mensarios solum verentes, & trapezam euertentes, tamquam in fures animaduerti iubet, & comprehendit & carcere detineri, donec creditoribus satisfecerint. Gratianus Caesar, 4. loco, decoctores publicae pecuniae vel fraudulentos in adscriptionibus illicitis, iubet subfici per iudices loco-orum plumbatorum scilicet Gratia. in l. quilibet, 40. de decuria. lib. 10. C. tit. 31. Inhibet & Atehadus, ne is qui interuersione facta rationum semel conuentus, id officium rursus gerat, in quo ante decoxit, l. si aliquid, 12. de iur. iur. 10. & arcarius lib. 10. C. tit. 70. vbi nuga expungenda glisse, circa excoctionem. ¶ In digni quoque cessionis beneficio, quinto qui prodige & luxuriose sua consumunt & decoquunt, infamia olim merito donati. Sic enim & legem posuit Solon: *τὸν ἐὰν ἴδῃ ἄλλος ἀπὸ τῆς πόλεως, ἐπιμύσει, id est, Qui patrimonii sui versuram fecerit, ignominius esto.* Eisdem quoque apud Corinthios multa, vt fontes damnatos relatum est, Diogenes Laerti. lib. 1. Decret. philof. Adrianus, decoctores bonorum, si suae essent auctoritatis, catamidiari in amphitheatro & dimitti statuit, idem Dioge. Laer. li. 6. vocant Galli catamidiare vulgo *mitrer*, ludibrio habere. Sed in formula cessionis de infamia latus. ¶ Sexto, t. spoliatis aliquem non auditur recurrens ad beneficium cessionis, Spartian. in Adriano, indignus quippe legis beneficium est qui contra leges facit, Rote decisi. §. 3. tit. de restit. spoli. incip. nota. quod vbi monachus, in antiquis, & iurata non decipientibus, sed deceptis subueniunt, l. auxilium, §. in delictis, de minor. 25. annis, l. verum, in prin. pro sac. P. ¶ Septimo non t. tenetur creditor cessionem debitoris admittere, si lex municipalis cessionem prohibeat: veluti statutum esse in sua ciuitate tradit Odofredus, ca. 3. de reg. iur. l. 2. ad Iena Velleian in P. l. si sine, C. de tit. l. 2. si minor se maior dixerit, l. 1. §. 2. si aduer. delict. C. & ideo inibi esse carcerem, in quem omnes debitores conli-

ciantur si non soluerint. ¶ Octauo t. in Gallia alienigenis denegatur cessionis bonorum auxilium: vt decreuit senatus Parisiensis hora pomeridiana ex tempore quattuor nonas Aprilis, 1565. contra Danum quendam Lubecensem. Odo. in l. 1. in fine, quibus bonis ceder. poss. C. Sicut in Flandricis prouinciis Belgae indigenae non iuuantur hoc beneficio cessionis bonorum, nisi impetrauerint a principe magna cum cautione, & multis interpositis conditionibus, ex sanctione Caroli quinti Imperatoris, lata 1541. refert Rhenas. Chopinus lib. 1. Domani Francie tit. 12. Apud Romanos quoque olim legis Iulia cessionis beneficium ciuibus tantum indultum erat, refert Baldus in §. si. de actio. postea tamen & ad prouinciales prorogatum est, Iulius Caesar li. 3. Commen. bel. Gal. Suet. in C. Cesare ca. 42. T. Cirus li. 5. annal. ¶ Nono t. de portu, seu relegatus, & qui dicitur bannitus seu exsul, cui postea bona & ciuitas restituntur, non admittitur petens ad cessionem. l. 4. qui bon. ced. poss. C. ¶ Decimo t. tradit Butrigarius, l. 2. C. de senent. pass. Iason in §. si. nu. 22. de actio. voluntarie inopem cedere non posse, quia cessio non admittitur nisi virgentibus creditoribus, & si velint carceribus mancipare, vel detinere debitorem, facta bonorum disquisitione cum vicinis per apparitorem: quominus contrarium opinetur Bartolus, in l. stipulatio, §. habet. de ope. no. num. tamen omnes formulae seu styli curiarum Galliarum, sequuntur sententiam Butrigarii, vt notat Boerius decisi. 349. nu. 8. ¶ Undecimo t. in religione iudicis situm erit, perpendere causas, propter quas cessionis beneficium debitor mereatur, nam casus repentini, vis maior, incurfus latro, & cetera fortuita digna sunt quibus releuentur debita: at misereri certe eum non oportet, sed potius irasci & carceres inferre, prodigalitate, luxuria & cauponationibus aliena profunditibus. ¶ Duodecimo tradit t. Bartolus in l. alia, §. eleganter, solut. matr. & Iason in §. fin. nu. 19. de act. debitorem non vi cessione, si eo tempore quo contraxit sciebat se non esse soluendo.

Quibus, & pro quibus debitis cessio fieri non possit. Cap. 10.

- 1. Cessio non fit pro multa debita ex crimine. Pro debito facti nu. 3.
- 2. Poena pecuniaria quando commutari potest in corporalem, ob inopiam condemnati.
- 4. Cessio fieri nequit pro debito fiscali, vel Reip. Debitor si sit in carceribus detrusus etiam iure antiquo, eod.
- 3. 4. Carcerarium quis possit pro debito fiscali, vel Reipubl.
- 4. Tributum pro pauperibus. Tributorum magnitudo imposita a Chilperico migrare colonos coegit, eod.

Placuit t. non admittendam cessionem bonorum pro multa debita ex crimine, siue ad eam damnatus sit clericus, siue laicus, Boer. decisi. 349. facit can. episcopus, §. libertas, l. 2. q. 2. Veluti si quis debitor sit ex maleficio & litis assumptio fiat: quo casu vera est regula, vt qui non habet in are, luat in corpore, l. 1. §. fin. de poen. in P. lib. 48. tit. 19. l. fin. de in vsu voca. lib. 2. P. tit. 4. l. quicumque, §. quod si, de seruus fugit. C. l. si. de sepul. viola. C. l. si quis id quod, §. in seruos, de iur. iud. om. iud. c. si de ma. edic. cum sim. quando videlicet multa ex delicto est applicanda fisco, non etiam si parti, siue ex contractu, siue ex maleficio: tunc enim multa pecuniaria non potest commutari in poenam corporalem, nisi actore consentiente, Stephan. Asterius, in additio. 2. ad decisionem Capelle Tholosa. 61. facit ca. fraternitas, l. 2. q. 2. sed expectanda est pinguior rei fortuna, iuxta c. Odoard. de solut.

¶ In t. multa autem ciuili nunquam, aut raro commutatio eius facienda est in poenam corporalem, l. illicitus, §. si. de offic. praesid. P. ca. finem l. i. bus de dot. & contum. ap. Gregor. Apertius hoc explicat distinctione Ioannes Andreas, in d. c. Odoardus, aut, inquit, ex maleficio, siue ex contractu debitor conuenitur ad praestandum id quod interest, & tunc potest bonis cedere: aut agitur non tantum ad id quod interest, sed ad poenam quoque, vel ad poenitentiam imponendam, veluti in furto, c. tna. de fenis, tunc si placet actori, multa in poenam corporalem poterit conuerti, d. c. fraternitas, l. 2. q. 2.

¶ Illud t. ipsum & licebit iudici, cum de poena imponenda tractat, cap. 2. versicul. est nec, de maledic. 2. Non habet locum bonorum cessio in obligatione qua quis tenetur ad factum, quia factum pro parte restitui non potest, l. stipulatio, §. si. de ope. no. num. Et sic in hac hypothesi resoluunt Mastrius,

